Chuẩn bị sẵn sàng cho AI: Những bài học từ quá khứ

Tác giả My Patriot Supply
06/5/2023

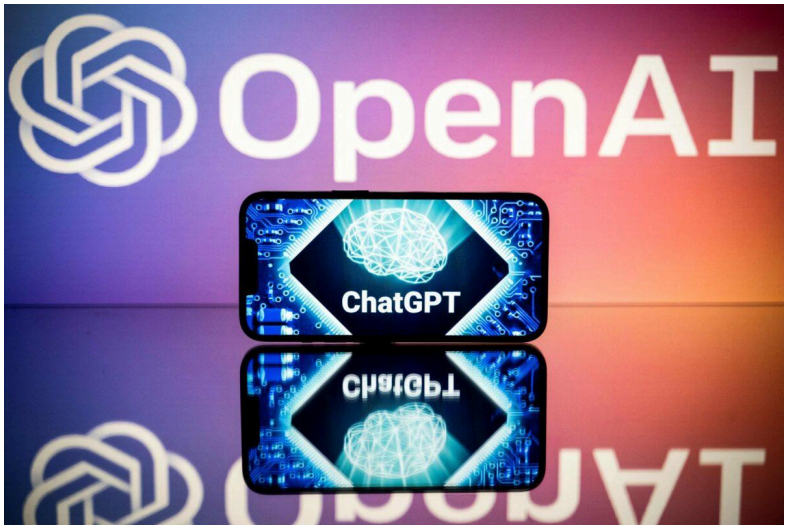

Màn hình hiển thị logo của OpenAI và ChatGPT ở Toulouse, Pháp, hôm 23/01/2023. (Ảnh: Lionel Bonaventure/AFP/Getty Images)

Ở thế hệ trước, chúng ta đã hình dung về một tương lai với những người máy giống như trong loạt phim hoạt hình "Gia đình nhà Jetsons" (The Jetsons).

Mặc dù những kiểu người máy này đang xuất hiện, nhưng điều mà nhiều người trong chúng ta không biết đó là trí tuệ nhân tạo đã có mặt ở đây và đó là một kẻ phá hoại nghiêm trọng.

Và dù muốn thế nào, chúng ta cũng không thể phớt lờ điều này lâu hơn được nữa. Trí tuệ nhân tạo đang thay đổi các ngành công nghiệp, doanh nghiệp, văn hóa, và cuộc sống thường nhật của chúng ta.

AI sử dụng các thuật toán để cho phép máy móc thực hiện các hành động mà con người từng thực hiện trước đây. Một nhánh của AI là học máy, trong đó máy điện toán có khả năng tự học và bắt đầu thực hiện các nhiệm vụ một cách chủ động.

Một nhánh khác của AI đó là siêu cá nhân hóa, trong đó các cá nhân nhận được các sản phẩm, quảng cáo, hoặc dịch vụ phù hợp nhất với bản thân.

AI cũng gồm có chatbot và trợ lý thông minh.

Để hiểu biết AI về mặt kỹ thuật là gì, hãy dành một giây và suy nghĩ về tất cả những thứ đang sử dụng AI trong cuộc sống của quý vị.

Dưới đây chỉ là một vài điều mà tôi có thể nhớ được:

- Trợ lý thông minh như Alexa và Siri
- Chatbot trên website
- Trang web đặt phòng du lịch trực tuyến
- Robot hút bụi
- Tư vấn tài chính tự động
- Bản đồ Google
- Truyền thông xã hội
- Thiết bị nhà thông minh (phích cắm thông minh, v.v.)
- Netflix
- Amazon
- Các loại đồng hồ Fitbit
- Dịch vụ truyền phát nhạc
- Trò chơi điện tử
- Tự thanh toán hàng hóa
- Quảng cáo trực tuyến

Chúng ta đã rất ngạc nhiên khi thấy cách AI giúp cuộc sống của chúng ta trở nên dễ dàng hơn rất nhiều mà không nhận ra rằng thứ này đang chiếm lĩnh cuộc sống hàng ngày của chúng ta nhanh đến mức độ nào.

Theo như người chủ trì chương trình phát thanh theo phái bảo tồn truyền thống kiêm đồng sáng lập của Blaze Media Glenn Beck đã từng nói, vấn đề ở đây, “Đó là [AI] chú ý đến chúng ta thay vì chúng ta chú ý đến nó.”

Và điều đó cực kỳ nguy hiểm khi quý vị suy xét đến việc AI có thể trở nên quyền lực đến thế nào.

Trong hội nghị công nghệ South by Southwest năm 2021 ở Austin, Texas, tỷ phú Elon Musk đã nói với đám đông rằng: “Hãy ghi nhớ những lời này của tôi, AI nguy hiểm hơn nhiều so với vũ khí hạt nhân.”

“Tôi thực sự đã tiến rất gần đến đỉnh cao trong lĩnh vực AI, và nó khiến tôi sợ khiếp vía… Nó có năng lực lớn tới mức hầu như không ai có thể biết được, và tốc độ cải thiện là theo cấp số nhân.”

Nhà vật lý Stephen Hawking cũng đã nói một điều gì đó tương tự. “Trừ phi chúng ta học cách chuẩn bị sẵn sàng, và tránh những rủi ro tiềm ẩn, còn không AI có thể là sự kiện tồi tệ nhất trong lịch sử nền văn minh của chúng ta.”

Tất cả điều đó nói lên rằng, AI sẽ trở thành một kẻ phá hoại nghiêm trọng cuộc sống của chúng ta. Nó đã sẵn sàng.

Thay vì hoảng sợ hoặc tránh né, chúng ta cần nhìn thẳng vào vấn đề và hiểu rằng AI sẽ thay đổi cuộc sống của chúng ta mãi mãi như thế nào. Nếu không, chúng ta không thể chuẩn bị sẵn sàng cho được.

Khi trong lịch sử diễn ra một sự đột phá công nghệ, cả thế giới đều thay đổi. Rất nhanh.

Vì vậy, hãy cùng xem xét những lần đột phá công nghệ và điều gì đang xảy ra với AI để chúng ta có thể chuẩn bị tốt hơn cho một tương lai không chắc chắn.

Nắm được bản chất của những đột phá công nghệ

Đột phá công nghệ đề cập đến những thay đổi quan trọng và đột ngột xảy ra trong một ngành công nghiệp hoặc thị trường do những tiến bộ hoặc đổi mới công nghệ.

Những thay đổi này có thể biến đổi một cách căn bản cách thức hoạt động của doanh nghiệp, sản phẩm và dịch vụ mà họ cung cấp, cũng như cách người tiêu dùng giao tiếp với họ.

Đột phá công nghệ thường liên quan đến việc ra đời các công nghệ hoặc cách tiếp cận mới thay thế các phương pháp hoặc sản phẩm hiện có, dẫn đến sự sụp đổ của những người tham gia đã có chỗ đứng và sự xuất hiện của những lãnh đạo mới.

Ví dụ, việc điện thoại thông minh xuất hiện đã phá vỡ thị trường điện thoại di động truyền thống, trong khi các dịch vụ phát trực tuyến đã phá vỡ ngành truyền hình và điện ảnh truyền thống.

Mặc dù AI có thể giúp tăng hiệu quả, cải thiện sản phẩm, và mang lại sự thuận tiện hơn cho người tiêu dùng, nhưng nó cũng có thể dẫn đến tình trạng thất nghiệp và những tác động kinh tế khác đối với những người không thể thích ứng được với những thay đổi này.

Những lần đột phá công nghệ trong lịch sử

Một bài báo của tạp chí Forbes với sự đóng góp của giáo sư lịch sử Harvard, ông Jill Lepore, đã tuyên bố rằng: “Đã có một mô hình đột phá lớn lặp đi lặp lại thường xuyên trong 250 năm qua với chu kỳ khoảng 50-60 năm một lần. Khi một công nghệ mang tính chuyển đổi xuất hiện, thì có thể xảy ra một cuộc bùng nổ năng lượng, vì những người làm chủ công nghệ mới đã phá vỡ những cách thức vận hành hiện tại. Các doanh nghiệp mới phát triển thịnh vượng và những phương thức làm việc cũ sụp đổ và biến mất.”

Dưới đây là một số ví dụ mà ta có thể nghĩ ngay đến.

- Máy móc mới ra đời trong cuộc Cách mạng Công nghiệp đã đặt dấu chấm hết cho nghề sản xuất thủ công và nghệ nhân.
- Đầu máy xe lửa hơi nước đã thay thế các xe lửa do ngựa kéo, và sau đó được thay thế bằng động cơ diesel.

- Sự đổi mới về xe hơi của Henry Ford đã đặt dấu chấm hết cho phương tiện vận chuyển dùng ngựa và việc đi lại bằng ngựa.
- Điện thoại di động về căn bản đã đặt dấu chấm hết cho điện thoại cố định.

Kodak đã phá sản sau khi máy ảnh kỹ thuật số tràn ngập thị trường.

Một số đột phá công nghệ đáng chú ý nhất trong lịch sử gần đây đã làm thay đổi các ngành công nghiệp và xã hội – và cuộc sống của chính chúng ta – bao gồm:

- Internet: Internet đã cách mạng hóa cách mọi người giao tiếp, làm việc, và tiếp nhận thông tin. Internet đã tạo ra các ngành công nghiệp mới, chẳng hạn như thương mại điện tử, truyền thông xã hội, và giáo dục trực tuyến.
- Máy điện toán cá nhân: Máy điện toán cá nhân đã thay đổi cách mọi người làm việc và truy cập thông tin. Nó đã cho phép tạo ra các ngành công nghiệp mới, chẳng hạn như phát triển phần mềm và phát triển trò chơi điện tử.
- Điện thoại di động: Điện thoại di động đã làm thay đổi ngành công nghiệp viễn thông và cho phép mọi người duy trì kết nối khi đang di chuyển. Điện thoại di động cũng đã tạo ra các ngành công nghiệp mới, chẳng hạn như phát triển ứng dụng di động.
- Nhiếp ảnh kỹ thuật số: Sự ra đời của nhiếp ảnh kỹ thuật số đã cách mạng hóa cách mọi người chụp, lưu trữ, và chia sẻ ảnh. Nó cho phép tạo ra các ngành công nghiệp mới, chẳng hạn như mạng xã hội và các nền tảng chia sẻ ảnh trực tuyến.
- Công nghệ Blockchain: Công nghệ Blockchain đã thay đổi ngành tài chính và cho phép tạo ra các loại mã kim, chẳng hạn như Bitcoin.

Lịch sử đã cho thấy rằng khi một ngành công nghiệp gặp biến động, thì các công việc mới sẽ được tạo ra để thay thế những công việc bị mất.

Trang Investopedia giải thích rằng: “Mặc dù các nhà sản xuất xe độc mã và huấn luyện ngựa đã thấy công việc của họ biến mất, nhưng nhiều công việc mới hơn đã được tạo ra trong các nhà máy sản xuất xe hơi, xây dựng cầu đường, và các ngành công nghiệp khác.”

Tuy nhiên, có lý do để lo sợ về sự can thiệp hiện tại của AI mà chúng ta đang phải đối mặt.

Khi AI tiếp quản, nhiều việc làm và ngành công nghiệp sẽ bị hủy bỏ, và có thể không có việc làm để thay thế những việc làm đã mất đó. Đây là lý do tại sao một số chuyên gia lo lắng rằng yếu tố phá hủy của AI có thể vượt qua yếu tố sáng tạo.

Tình huống hiện tại của AI và ChatGPT

ChatGPT là một chatbot AI được ra mắt vào tháng 11/2022, và công cụ này hiện đang làm đảo lộn mọi thứ, từ ngành báo chí đến các lớp học.

Lý do khiến tình huống hiện tại của AI và ChatGPT đáng báo động là vì nó có sức mạnh vượt trội so với việc tạo ra các công việc mới.

Logo ChatGPT tại một văn phòng ở Hoa Thịnh Đốn hôm 15/03/2023. (Ảnh: Stefani Reynolds/AFP qua Getty Images)

Nói một cách đơn giản, họ gọi các thiết bị AI là thiết bị "thông minh" là vì một lý do.

Chúng thông minh, và chúng đang trở nên thông minh hơn mỗi ngày.

Chúng ta càng giao tiếp nhiều với AI, thì nó càng trở nên thông minh hơn.

Về căn bản, AI đã biết mọi thứ và có thể bắt đầu khám phá những điều mà ngay cả chúng ta cũng không biết.

Ông Glenn Beck cho hay: "Đây là lý do tại sao Microsoft cho dừng chatbot đầu tiên của họ. Nó đã trò chuyện với một chatbot khác, và mọi người đã thực sự hào hứng cho đến khoảng 15 phút sau. Nhờ có công nghệ học máy (machine learning), nên nó đã bắt đầu sử dụng một ngôn ngữ mới mà máy kia hiểu và mọi người hiểu rằng chúng vừa dạy cho nhau một cách nhanh chóng. Và nó đã bắt đầu có một cuộc trò chuyện mà chúng tôi không thể theo dõi hoặc hiểu được, và chúng tôi đã cho dừng nó lại."

Nhưng hiện chúng ta không cho dừng ChatGPT lại. Nó đang nhanh chóng tiếp quản mọi việc.

Ví dụ: Buzzfeed đã phát hiện ra rằng họ có thể sử dụng ChatGPT để viết bài, và giá cổ phiếu của họ đã tăng vọt.

Trớ trêu thay, khi tôi đang nghiên cứu chủ đề này, tôi đã nhận được một thư điện tử từ Google mời tôi tham gia vào danh sách chờ của Bard (đối thủ cạnh tranh với ChatGPT của Google).

Thư điện tử này gợi ý rằng: “Hãy coi Bard là cộng tác viên sáng tạo và hữu ích của quý vị, công nghệ này có thể biến ý tưởng của quý vị thành hiện thực bằng cách sử dụng AI có khả năng phát triển. Quý vị có thể yêu cầu Bard phác thảo một bài đăng trên blog về các công thức pha chế mocktail mùa hè, lên một danh sách các món đồ chuẩn bị cho một chuyến đi cắm trại và câu cá cuối tuần, hoặc giúp quý vị hiểu liệu sấm sét có thể đánh hai lần vào cùng một nơi hay không.”

Một phần của vấn đề này là nhiều người trong chúng ta đang tìm kiếm những con robot có kích thước to lớn mà không nhận ra rằng AI đã ở xung quanh chúng ta, đang trở nên thông minh hơn mỗi ngày và nhanh chóng thay thế các công việc.

Tuy nhiên, nó còn hơn cả thế.

Loại công nghệ này có thể được sử dụng không chỉ để hủy hoại các ngành công nghiệp mà còn gây ra tác hại nghiêm trọng.

Trang thông tin về công nghệ Digital Trends cho biết: “Trong một cuộc khảo sát với 1,500 chuyên gia IT và an ninh mạng do công ty BlackBerry thực hiện, 51% số người được hỏi tin rằng ChatGPT sẽ chịu trách nhiệm cho một cuộc tấn công mạng thành công trong 12 tháng tới. Có tới 78% cảm thấy rằng một cuộc tấn công sẽ xảy ra trong vòng hai năm, trong khi một số ít nghĩ rằng điều này có thể xảy ra trong vài tháng tới.”

Một sinh viên kỹ thuật tham gia một cuộc thi tấn công mạng gần Paris, vào ngày 16/03/2013. (Ảnh: Thomas Samson/AFP qua Getty Images)

Hơn nữa, các chuyên gia rất lo ngại rằng các chatbot, chẳng hạn như ChatGPT, sẽ được sử dụng để sáng tạo và truyền bá các tuyên truyền đầy sức thuyết phục.

Để nhấn mạnh quan điểm này, hồi tháng 02/2023, Bộ Tư pháp (DOJ) và Bộ Thương mại đã công bố thành lập Lực lượng Tấn công Công nghệ Phá hoại (Disruptive Technology Strike Force) với một "sứ mệnh ngăn chặn các 'đối thủ' của quốc gia sở hữu các công nghệ 'phá hoại.'"

Cách chuẩn bị ứng phó trước sự phá hoại của công nghệ AI

Như ông Beck cho biết, "Chúng ta không cần phải đi đâu cả. Chúng ta đã đến nơi rồi." Sự phá hoại của công nghệ AI đã và đang xảy ra. Nếu quý vị chưa bắt đầu chuẩn bị, thì quý vị đã bị muộn rồi.

Dưới đây là một số cách để chuẩn bị cho những thay đổi lớn sắp tới.

- Hãy nắm bắt tình hình. Điều đó là đáng sợ, nhưng quý vị không thể làm ngơ.
- Hãy tiết kiệm tiền. Trong trường hợp mất việc làm, quý vị sẽ muốn có một số tiền trong ngân hàng để trang trải cuộc sống.
- Dự trữ thức ăn và nước uống để quý vị có thể sẵn sàng cho bất kể điều gì xảy ra.
- Chuẩn bị bằng cách tích góp các thiết bị sinh tồn chất lượng cao có thể được sử dụng trong trường hợp khẩn cấp.
- Học các kỹ năng mới nếu công việc hoặc ngành của quý vị bị phá hủy.
- Học các kỹ năng mới giúp quý vị trở nên có giá trị hơn ở vị trí hiện tại.

Một Lời Khuyên Cuối Cùng. Thực hành việc chuẩn bị sẵn sàng.

Chúng ta không biết chính xác điều gì sẽ xảy ra trong tương lai, nhưng những gì chúng ta biết là ông Sam Altman, cha đẻ của ChatGPT đã thừa nhận rằng ông ấy "có chút sợ hãi" về tiềm năng của công nghệ này và là một người luôn chuẩn bị sẵn sàng cho tình huống xấu.

Trong một đoạn mô tả tiểu sử sơ lược trên tờ New Yorker cách đây vài năm, ông Altman cho biết: "Tôi luôn chuẩn bị để có thể sống sót được … Tôi cố gắng không nghĩ về điều này quá nhiều … Tuy nhiên, tôi có súng, vàng, kali iodua, thuốc kháng sinh, pin, nước, mặt nạ phòng độc từ Lực lượng Phòng vệ Israel, và một khu đất rộng lớn ở Big Sur mà tôi có thể bay tới."

Nếu nhà phát minh này đang chuẩn bị để bản thân có thể sống sót được thì chúng ta cũng nên như vậy.

Nhóm biên dịch tin tức Anh ngữ Epoch Times Tiếng Việt

https://www.epochtimesviet.com